We're out! Brexit - 2

Sommige mythes over de Europese samenwerking zijn heel hardnekkig en worden regelmatig op straat herhaald. Zo beweerde de oud-burgemeester van Londen, Boris Johnson tijdens de Brexit-campagne dat Brussel de verkoop van trossen van meer dan drie bananen zou verbieden! Lord Leveson deed onderzoek naar de werkwijze van de Engelse pers. Hij kwam veel feitelijke onjuistheden tegen.

Hoe nu verder?

Na de regering Thatcher werden de verhoudingen tussen het Verenigd Koninkrijk (VK) en de Europese Unie (EU) niet veel beter. In 2011 weigerde de Britse premier David Cameron het begrotingsverdrag te ondertekenen om de schuldencrisis in de EU te bestrijden. In dit verdrag spreken landen met elkaar af dat hun begroting in evenwicht is. Cameron wilde namelijk de Londense 'City', het financiële centrum van het VK, vrijwaren van de Europese regels. Aan de andere kant was hij warm voorstander van het lidmaatschap van Turkije. Dit had voornamelijk te maken met handelsbelangen.

Tijdens een peiling onder de Britse bevolking in 2012 was een meerderheid tegen het lidmaatschap van de EU, terwijl er in 2015 weer een nipte meerderheid voor was.

★ Opdracht 1

Brits 'nee'

Peiling april 2012:
moet het VK lid blijven van de EU?
Ja: 32 procent
Nee: 48 procent
Geen mening: 20 procent
Bron: yougov.com

a Wat is een mythe?
b Wat kun je zeggen over de mening van de Britse bevolking over het lidmaatschap van de Europese Unie en hoe komt dat volgens jou?
c Wat is er tegenstrijdig in de houding van de Britse premier Cameron ten opzichte van de EU?
d Wat wordt er bedoeld met een 'begrotingsevenwicht'?

Als leider van de Conservatieven had Cameron zijn partijgenoten in 2006 al opgeroepen nu eens op te houden met het 'gezeur' over Europa. Zijn houding veranderde toen de Britse anti-EU-partij UKIP (United Kingdom Independence Party) onder leiding van Nigel Farage, met de naderende Lagerhuisverkiezingen, steeds meer aanhang kreeg in het VK.

Een andere dwarsligger was partijgenoot en vriend Michael Cove, die vanaf het begin tegen het lidmaatschap van de EU was. Hij wist zelfs Boris Johnson tot Brexit te bekeren. Toen partijleden van Cameron aandrongen op een referendum over het lidmaatschap van de EU, stemde hij in 2013 daarmee in. De voorbereidingen voor een campagne voor en tegen Brexit gingen nu los.

Brexit

De grootste zorg van de Britse bevolking als gevolg van het lidmaatschap van de EU, was de enorme instroom van Oost-Europeanen die volgens hen hun banen inpikken. Vervolgens waren veel Britten bang dat ze steeds minder te zeggen kregen, omdat ze geen deel uitmaken van de eurozone, de zone van EU-landen die meedoen met de euromunt. Ten slotte zijn de Britten altijd trots geweest op hun eilandgevoel en willen zij dat graag behouden.

★ Opdracht 2

Bekijk het eerste filmpje van de NOS dat halverwege de tekst staat als je de volgende site opent: http://nos.nl/artikel/2112934-to-brexit-or-not-to-brexit-wat-je-moet-weten.html en beantwoord de volgende vragen:

a Wat houdt het referendum over Brexit in?
b Wat bedoelt Boris Johnson als hij zegt dat de EU een ondemocratische bemoeial is?
c Op welke gevoelens van de Britten speelt Cameron in?

De campagne

Het '*Stay*-kamp' onder leiding van Cameron:

- kwam het '*Leave*-kamp tegemoet door de belofte in te lossen om nieuwe immigranten pas na een verblijf van 4 jaar recht te geven op uitkeringen en subsidies;
- had een paar kortingen bedongen op de bijdrage aan de EU voor het VK, maar wilde dat niet ten koste van alles;
- was voorstander van het lidmaatschap van Turkije van de EU, maar dat zou nog wel lang gaan duren;
- vreesde enorme economische schade. Mede dankzij de EU ging het juist zo goed met het VK. Bedrijven zullen door een Brexit uit de Londense City verdwijnen;
- was onzeker over de toekomst en de veiligheid van het VK na Brexit. Verder was er angst voor veel banenverlies.

Het '*Leave*-kamp' onder leiding van Johnson en Farage:

- wilde geen nieuwe immigranten meer uit de Oost-Europese landen die alleen maar gebruikmaken van Britse uitkeringen en subsidies, omdat ze toch geen werk kunnen vinden;
- vond het lidmaatschap van de EU veel te duur en beweerde dat het lidmaatschap van de EU het VK 350 miljoen euro per week kostte en dat dit ten koste ging van de zorg, de scholen en andere zaken in het VK;
- verwachtte dat als Turkije binnenkort lid zou worden van de EU er een heleboel Turken naar het VK komen;
- beweerde (Johnson) dat het lidmaatschap het bedrijfsleven in het VK 600 miljoen pond per week kostte vanwege alle nieuwe EU-regels;
- was ervan overtuigd dat het VK veel beter af is zonder de EU. Al het geld dat uitgespaard wordt, kan besteed worden aan de zorg, het onderwijs, et cetera.

What to do?

★ Opdracht 3

Bekijk het volgende filmpje op 'EenVandaag': https://www.npo.nl/eenvandaag/02-07-2016/AT_2055082/. Start het fragment bij 50 seconden; het duurt tot ongeveer 4.55 minuten.

a Schrijf in maximaal tien regels de belangrijkste kritiekpunten van Alastair Campbell op.
b Wat vindt Campbell het belangrijkste gevaar van de rol die politici hebben gespeeld gedurende de campagne?
c Wat is er van de beloften van het '*Leave*-kamp' terecht gekomen?
d Wat vind je van de campagne en de rol van de media hierin?

De uitslag

De uitslag van het referendum was 51,1% vóór Brexit en 48,1% tegen. Er moest nu gepraat gaan worden over een pijnlijke scheiding tussen de EU en het VK. David Cameron diende door het verlies zijn ontslag in en werd hij opgevolgd door Theresa May. Aanvankelijk werd er gedacht dat Johnson wel die positie zou krijgen, maar vanwege zijn manier van campagne voeren ging dat niet door. Uiteindelijk werd hij minister van buitenlandse zaken in het nieuwe kabinet van May.

Nigel Farage trok zich terug nadat hij zijn zegen had binnengehaald. De vele beloften die waren gedaan door het '*Leave*-kamp' moest de regering May maar gaan inlossen. Wat gaat het worden: een 'harde' of 'zachte' Brexit'?

★ Opdracht 4

Bekijk het filmpje op de volgende site:
https://www.youtube.com/watch?v=BbNDDxKkkFc

a Wat is het verschil tussen een 'harde' en een 'zachte' Brexit?
b Ben jij voor een 'harde' of een 'zachte' Brexit?
c Geef twee argumenten voor de keuze die je bij 'b' hebt gemaakt.
d Wanneer moeten de Britten uit de EU zijn?

★ Opdracht 5

Bekijk de foto's hierna.

a Beschrijf wat er te zien is op beide afbeeldingen.
b Wat kun je concluderen na het bestuderen van deze foto's?

Veel ouderen liepen mee in de demonstratie tegen Brexit.

Spandoek met afbeelding van May met spottende teksten.

Foto's: Liane Vissers